IVN / Natuur- en milieugroep Vught

GEMEENTE VUGHT
Zaak:
ontv.: 03 MEI 2022
Post in nr.:

Aan: de Gemeenteraad van Vught, afdeling Ontwikkeling
Bezorgd ter secretarie, met ontvangstbewijs

Betreft: Zienswijze op Ontwerp-Bp Buitengebied Vught 2022 - zaaknummer Z21-237863

Vught, 2 mei 2022

Geachte Gemeenteraad,

Hierbij onze zienswijze op bovengenoemd ontwerpbestemmingsplan (hierna: het Plan).

Het buitengebied van onze gemeente is voor het overgrote deel aangewezen als agrarisch met landschaps- en/of natuurwaarden of als natuurgebied. De hier geldende waarden mogen volgens bestaande regels niet aangetast worden. Dat betekent dat nieuwe bestemmingsregels in dit gebied voorzichtig moeten zijn met natuur- en landschapswaarden. Die voorzichtigheid laat het Plan laat niet zien.

Grondslagen voor het Plan
Aanleiding voor het Plan is dat dit in het uitvoeringsprogramma van het college is opgenomen. Doel is om tot overeenstemming van regels te komen. Mochten dit al geldige motieven zijn dan zien wij niet in waarom de Helvoirtse regels voor Vught en Cromvoirt moeten gaan gelden en niet andersom. Het Plan beoogt vooral om agrariërs méér bouw- en gebruiksmogelijkheden te bieden. De belangen van natuur, milieu en landschap zijn daaraan ondergeschikt gemaakt.

De Toelichting meldt dat *"ook het meest recente rijks- en gemeentelijk beleid moet worden doorvertaald in het bestemmingsplan."* Maar veel recent beleid – o.m. voor woningbouw, energietransitie, landbouwtransitie, stikstofaanpak, bossenstrategie, waterverbetering en landschapskwaliteit - is helaas níet meegenomen in het Plan. Wij hebben B&W herhaaldelijk gevraagd te werken aan een nieuwe integrale omgevingsvisie met inbegrip van alle actuele ruimtelijke opgaven. Wij begrijpen dat Vught hier op korte termijn ook aan wil beginnen. Prima! Doe het dan in één keer goed.

Vigerende bestemmingsplannen
De regels van het Bestemmingsplan Buitengebied Haaren zijn maatgevend voor dit Plan. Maar dat plan wordt nog betwist bij de ABRvS. Het uitgangspunt is dus onzeker. Wacht eerst op de uitspraak in dat geschil om te bezien wat daarvan overblijft. Onze beroepsgronden zijn u toegestuurd door de ABRvS.

Nieuwe ontwikkelingen
De Toelichting stelt dat het Plan geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk maakt. Het Plan doet dat wél, vooral voor Vught en Cromvoirt. Immers, overal komen ruimere regels en bouwgroottes. Daardoor is veel meer mogelijk. Dat kan leiden tot verrommeling en verstening van het landschap, wat wij niet passend vinden bij de landschapswaarden. De Toelichting is uiterst summier; een overzicht van alle veranderingen ontbreekt; raadsleden moeten puzzelen om te zien wat er verandert.

VAB-regels

De nieuwe Beleidsnotitie 'Vrijkomende Agrarische Bebouwing' legt de regels uit Haaren op aan het hele gebied. Echter, grote niet-agrarische bedrijven horen niet thuis op het platteland en leiden tot 'verdozing'. Het Vughtse coalitieakkoord zei dat nieuwe regels *"mogelijk wat minder ver gaan dan de gemeente Haaren wenselijk achtte"*. Nu blijkt dat B&W juist vérder wil gaan.

Regels Kwaliteitsverbetering van het landschap

De nieuwe Beleidsnotitie 'Kwaliteitsverbetering van het landschap' raakt minder ruimtelijke ontwikkelingen dan de oude notitie uit 2020. Dit levert minder bescherming van het landschap op. De nieuwe regels verplichten niet meer tot een investering in de kwaliteit van het landschap bij uitbreiding van het stedelijk ruimtebeslag. Er wordt verwezen naar landschaps- en natuurwaarden die nergens vast staan. Bij categorie 3 ontwikkelingen wordt nog slechts een minimale inspanning voor de kwaliteitsverbetering vereist. De minimumbijdrage bij planmatige stedelijke ontwikkelingen vervalt. Bij voor het landschap schadelijke ontwikkelingen kunnen nu veel meer aanlegkosten als compensatie worden opgevoerd. Dat maakt landschapsschade minder kostbaar en betekent minder bescherming. De nieuwe notitie ondergraaft de sloopverplichting bij omzetting van agrarische naar niet-agrarisch bedrijvigheid. Het streven naar minder lelijke bebouwing in het buitengebied wordt door deze regels gefrustreerd.

Stikstof en nitraten

Vught ligt tussen drie Natura2000-gebieden waar toename van stikstofdepositie verboden is. Het Plan bevat echter regels die grotere huizen en meer seizoenwerknemers toelaten, wat leidt tot toename van gasstook en/of verkeer en dus meer NOx. In het plangebied liggen beekdalen met beken die blijkens onderzoek sterk vervuild zijn. Meer verontreiniging van beken moet voorkomen worden, ook in nieuwe bestemmingsregels voor gronden nabij de beken. Dat gebeurt niet.

Evenementen

Alle agrarische vlakken zijn voortaan ook bestemd voor – evt. grootschalige - evenementen. Dit is geen goede ruimtelijke ordening en strijdig met het Coalitieakkoord waarin staat: *"In het buitengebied zal een locatie worden aangewezen voor grootschalige evenementen, bijvoorbeeld festivals."*

Begrippen

Enkele begrippen in de Regels van het Plan zijn ruimer opgezet dan voorheen, waardoor meer gebruiksmogelijkheden ontstaan. Het gaat o.m. om de definities van Agrarisch-technisch bedrijf, Bestaande situatie, Loon- en grondwerkbedrijf, Manege, VAB-vestiging, Vellen, Zorgactiviteiten en Zorgboerderij. Deze verruimingen kunnen leiden tot verrommeling, verstening en verstoring.

Bestemmingen

In o.m. de bestemmingen Agrarisch, Bedrijf/Horeca, Bos, Natuur, Verkeer-onverhard, Recreatie, Sport en Wonen worden gebruiksmogelijkheden verruimd en gelden voor bebouwing grotere toegelaten maten. Ook verdwijnt de waarden-/hoevenlandschapsbescherming op Bergenshuizen en onder Zorgpark Voorburg en krijgen gronden in Vught en Cromvoirt met landschaps- en natuurwaarden minder bescherming dan voorheen. Op bedrijfsbestemmingen mogen grotere gebouwen komen. In de groenblauwe mantelzone worden omschakelingen naar andere soorten bedrijven makkelijker. Bestemmingsvlakken voor Bos en Natuur in Vught en Cromvoirt worden in het nieuwe plan minder beschermd. Het begrip 'extensieve dagrecreatie' is niet sluitend gedefinieerd. Bij de IJzeren Man wordt meer bebouwing mogelijk evenals bij het Sportpark Bergenshuizen. Woonhuizen in het buitengebied mogen 25% groter worden. De

evenals bij het Sportpark Bergenshuizen. Woonhuizen in het buitengebied mogen 25% groter worden. De Toelichting is te summier en legt nut en noodzaak van deze veranderingen niet uit. Er ontbreekt een overzicht van alle veranderingen waardoor de impact van het Plan voor uw Raad een puzzel is.

Zandwegen

Zandwegen zijn landschappelijk en ecologisch van grote waarde. De bescherming van onverharde wegen wordt in het nieuwe plan zwakker. 'Verkeer-onverhard' komt in de legenda bij de plankaart niet voor. B&W krijgen de bevoegdheid om een onverharde weg te herbestemmen tot verharde weg, onder arbitraire voorwaarden. Dit geeft ons minder ruimte om op te komen voor behoud van zandwegen. Enkele wegen hebben t.o.v. het oude plan i.p.v. de bestemming 'Verkeer-Zandwegen' de bestemming 'Verkeer' gekregen, met dus minder bescherming van de landschapswaarden. Dit geldt voor de Giersbergsebaan en Hoef ten Halve in Helvoirt. Een vergissing? De Antwerpsebaan kreeg t.o.v. het Bestemmingsplan Buitengebied Haaren 2011 geen zandwegstatus meer; o.i. ook een vergissing omdat dit geen verharde weg is. Onze zorgen over zandwegen zijn verwoord in een bijlage.

Conclusie

Om al deze redenen vragen wij u om dit Plan niet vast te stellen. Mocht u vragen hebben over onze zienswijze dan zijn wij graag bereid tot het geven van een toelichting.

Hoogachtend,
Namens het bestuur van de Vereniging IVN/Natuur- en Milieugroep Vught,

Sander Wieringa
Secretaris

Louis Roes
Penningmeester

IVN / Natuur- en milieugroep Vught

BIJLAGE BIJ ZIENSWIJZE Bp BUITENGEB. VUGHT

Aan het College van B&W van Vught

Betreft: MEMO over onverharde paden en wegen

Vught, mei 2022

Geacht College,

De gemeente werkt aan een Nota Groen waarvoor wij u onlangs ons Groenboek Natuur en Landschap hebben gestuurd. Hieronder daarop een aanvulling, over onverharde wegen en paden in de gemeente.

In het Groenboek gaven wij aan dat de wens om strakke paden in de natuur ertoe leidt dat afgelopen tijd telkens weer zandpaden verdwenen. Dit is om meerdere redenen bezwaarlijk. Zandpaden zijn meer dan een weg van a naar b. Zandpaden bepalen mede de identiteit van een streek. Ze dragen bij aan een fraai afwisselend landschap. Ze zeggen iets van de geschiedenis, bijvoorbeeld als kerkpad of oude handelsroute. Vaak is er een relatie met de vroegere hydrologie van het gebied, zoals de Cromvoirtse Dijk. Ook zijn ze ecologische dooradering van agrarisch gebied. Als ze verdwijnen nemen de verspreidings- en migratiemogelijkheden van flora en fauna af. Ook recreatief medegebruik - wandelen, fietsen, paardrijden – wordt door het verdwijnen van de onverharde wegen en paden minder.

Wij vroegen daarom al eerder aandacht voor een goede bescherming van onverharde paden en wegen in Vught. Ook andere gemeenten doen dat, bijvoorbeeld Oirschot, Bernheze en Groesbeek. Dit kan door een inventarisatie van de bestaande onverharde wegen, het toekennen van waarden aan deze wegen, het bieden van een goede bescherming en het opstellen van een beheerplan. Waar mogelijk en nodig – bij voorbeeld voor toegang van hulpdiensten in natuurgebieden – kunnen nieuwe paden worden toegevoegd, mits blijvend zandweg. Als IVN/NMV willen wij graag meehelpen aan een gemeentelijk zandpadenbeleid.

Veel zandpaden staan niet als zodanig op de kaart van ruimtelijkeplannen.nl. Vooral in agrarische bestemmingen is dit ongewenst. Paden die niet veel gebruikt worden kunnen omgeploegd worden en verdwijnen dan. Ook zien we dat door agrarische paden met puin en grind (half) verhard worden waardoor hun ecologische functie verdwijnt. Wij pleiten voor beleidsregels die in alle agrarische gebieden ingrepen verbieden die de paden significant schaden of vernietigen.

Zoals de bebouwde kom historische en architectonische monumenten heeft, zo zijn de paar nog resterende zandpaden en -wegen landschappelijke monumenten, die speciale aandacht verdienen. Wij willen daar graag met u onze bijdrage aan leveren.

Bestuur Vereniging IVN/Natuur- en Milieugroep Vught

Vereniging IVN/Natuur- en Milieugroep Vught - Duinoordseweg 20 - 5268LM Helvoirt - info@nmvught.nl - www.nmvught.nl

Vught

Ontvangstbevestiging

Vught

Hierbij verklaart, E.M. Ketelaars werkzaam bij de Gemeente Vught.

Een brief te hebben ontvangen van: Dhr S Wieringa.

Met als onderwerp: Zienswijze Bp Buitengebied Vught 202.

Op de datum:

Plaats voor ingekomen datumstempel:

GEMEENTE VUGHT
Zaak:
ontv.: 03 MEI 2022
Post in nr.:

Handtekening receptionist(e):